

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

МАТЕРІАЛИ

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції

ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ І СФЕРА ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

15 травня 2025 року

Луцьк – 2025

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

МАТЕРІАЛИ

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції

ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ І СФЕРА ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

15 травня 2025 року

Луцьк – 2025

УДК 338.48 (477) (082)

I-57

*Рекомендовано до друку вченою радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 7 від 27 травня 2025 р.)*

Рецензенти: Матвійчук Л.Ю., доктор економічних наук, професор
Петлін В.М., доктор географічних наук, професор

**Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі:
сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку :**

I-57 матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Луцьк, 15 травня 2025 р.) / відпов. ред. Л.В. Ільїн. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2025. 132 с.

Збірник містить матеріали наукових досліджень, виголошених на VI Всеукраїнській науково-практичній конференції «Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку», що була проведена на базі кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки. Коло питань, висвітлених у публікаціях, стосується багатьох актуальних проблем індустрії туризму й готельно-ресторанного господарства. Розглядаються питання діяльності підприємств гостинності в умовах воєнного часу, нормативно-правове регулювання туризму, кадрові та інформаційне забезпечення сфери обслуговування, регіональні особливості та перспективи розвитку туризму, а також інноваційні впровадження на ринку готельно-ресторанного господарства.

Тексти представлено у авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст доповідей, а також добір, точність, достовірність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

УДК 338.48 (477) (082)

© Колектив авторів, 2025

© ВНУ імені Лесі Українки, 2025

ЗМІСТ

Секція 1. Туризм та сфера гостинності під час війни: глобальні виклики для України та світу

Бик Н.А., Онопрієнко В.П. Особливості страхування туристів в умовах війни.....	6
Михайлик У.Д. Потенціал туризму в Україні під час війни..	9
Немчур К.О. Туризм як Soft Power України: що показати світу, крім борщу та карпат?.....	12
Подпіснєв Д.С. Військовий туризм як інструмент збереження пам'яті та формування національної ідентичності: виклики та можливості для України.....	15
Сердюк Є.І., Коваленко О.В. Основні напрямки державної підтримки туристичної галузі в умовах збройних конфліктів.	20

Секція 2. Теорія та практика туризму й рекреації

Бейдик О.О., Гладкий О.В. Принцип «хоку» в географії національного та міжнародного туризму.....	24
Безсмертнюк Т.П. Теоретико-методичні особливості викладання освітнього компонента «туристична картографія».....	32
Деняк Д.П. Туристичний потенціал маловідомих локацій України.....	36
Ільїн Л.В. Теоретичні й прикладні засади оцінювання привабливості туристичних об'єктів регіону.....	40
Ільїн Л.В., Трухан А.І. Перспективи рекреаційного використання озер басейну річки Прип'ять (у межах Ковельського району).....	43
Ільїна О.В. Сапропелі Ковельського адміністративного району та можливості їх використання як лікувальних грязей.....	46
Ільїна О.В. Теоретичні й прикладні аспекти розвитку літературного туризму в Україні.....	48
Калько А.Д., Коротун С.І., Ріхтер А.О. Аналіз сучасних визначень екологічного туризму.....	54

Лисюк Т.В., Кошіль Б.Р. Туристичні подорожі в умовах трансформації споживчих пріоритетів: нові формати і виклики.....	58
Мар'юсик А.Ф., Ільїна О.В. SPA-послуги в Україні: регіональний аналіз.....	62
Мельник П.С. Мовні бар'єри у міжнародному туризмі.....	65
Оболенцева Л.В. Ключові аспекти управління сталим розвитком туризму.....	70
Повшук В.А., Герасимук А.Н. Спортивне орієнтування як інструмент розвитку softskills у школярів у контексті туристично-рекреаційної діяльності.....	74
Фастовець О.О. Спеціалізований (нішевий) туризм як тренд туризму Саудівської Аравії.....	78
Melnyk P.S. Remote work in tourism: Virtual Assistants.....	81
Melnyk P.S. Social media as a tool for tourism promotion.....	85
Tkachuk L.M. Neural Network based technologies in tourism: modern and promising niches of use.....	89

Секція 3. Готельно-ресторанний бізнес: досвід, інновації та тренди

Балабанов Г.В. Забезпечення стравами та напоями як складова туристичної індустрії країн ЄС.....	94
Берсжная І.В., Колонтаєвський О.П. Маркетинг як чинник стійкості готельного бізнесу України.....	97
Гринюк В.І. Тренди інноваційних концепцій у закладах ресторанного господарства.....	100
Лисюк Т.В., Даньчук О.Д. Тренди веганського ресторанного сервісу в Україні: від нішевого формату до сталого розвитку.....	103
Лисюк Т.В., Панасюк А.Ю. Еко-практики у готелях Західної Європи: досвід для українського туристичного ринку.....	107
Ніколаєва Д.К., Колонтаєвський О.П. Сутність, особливості та перспективи розвитку молодіжних готелів	111

Соколюк М.О., Дулька О.С. Удосконалення кулінарного спрямування спеціалізованого закладу ресторанного господарства.....	114
Тищук І.В., Пилипчук М.М. Адаптація концептуальних ресторанів до змін у культурних і економічних тенденціях...	116
Хаустов О.В., Колонтаєвський О.П. Особливості та перспективи розвитку готелів ділового призначення.....	122
Pylypchuk М.М. Modern approaches to teaching the educational component «Bartending» in institutions of professional pre-higher education.....	125
Відомості про авторів.....	128

ЕКО-ПРАКТИКИ У ГОТЕЛЯХ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ

Сталий розвиток став ключовим вектором трансформації туристичної індустрії ХХІ століття. Особливе місце у цьому процесі займає готельний бізнес, який дедалі частіше впроваджує екологічні підходи до управління ресурсами, обслуговування клієнтів та архітектурних рішень. Готелі Західної Європи, як провідного туристичного регіону, вже сьогодні демонструють ефективні еко-практики, що можуть бути адаптовані в умовах українського ринку – зокрема, з урахуванням воєнного стану та потреб відбудови.

Основні напрями еко-практик у готельному секторі Західної Європи

1. *Енергоефективність та відновлювана енергетика.* Готелі активно впроваджують LED-освітлення, сенсорні вимикачі, теплоізоляцію, а також відновлювані джерела енергії, зокрема сонячні панелі й теплові насоси. Наприклад, готель *Scandic Hotels* у Швеції повністю працює на зеленій енергії.

2. *Зменшення водоспоживання.* Ефективне використання води реалізується через *аератори, душові системи з обмеженням потоку*, повторне використання води для технічних потреб.

3. *Управління відходами.* Упроваджується роздільне сортування, компостування органічних відходів, відмова від пластику та цифровізація готельного сервісу.

4. *Підвищення еко-свідомості.* Готелі заохочують гостей до відповідального споживання ресурсів, підтримують місцевих виробників, залучають клієнтів до екологічних ініціатив.

5. *Екологічна сертифікація*. Сертифікати *Green Key*, *EU Ecolabel*, *ISO 14001* стали ознакою відповідального підходу до ведення бізнесу [5].

В умовах війни українські готелі опинилися перед подвійним викликом: гуманітарним (безкоштовний або пільговий прийом ВПО, волонтерів, військових) і ресурсним (перебої з енергією, логістикою, зростання цін) [3].

У контексті воєнної економії еко-підходи стали не лише модним трендом, а й реальним інструментом адаптації та виживання готельного бізнесу [1].

Зіткнувшись на початку війни із перебоями в постачанні, зростанням цін на енергоносії та матеріали, а також з обмеженим доступом до імпоротної продукції, багато готелів були змушені переглянути свої господарські підходи на користь ощадливості й екологічності.

Готелі все частіше впроваджують багаторазові альтернативи, локальні продукти, спрощені формати сервісу без шкоди для якості обслуговування, що відповідає як потребам гостей, так і принципам сталого споживання.

У результаті екологічні практики, які раніше могли розглядатись як альтернативні, стали обов'язковою частиною щоденної операційної стратегії.

Після Перемоги, коли почнеться активна відбудова туристичної інфраструктури, екологічність повинна стати частиною нової стратегії.

Західноєвропейський досвід може бути корисним у таких напрямках:

- «зелене» проєктування нових готелів із дотриманням стандартів енергоефективності;
- переорієнтація на еко-туризм та внутрішній туризм з акцентом на природні ресурси;
- впровадження державної програми сертифікації готелів за екологічними критеріями;
- створення партнерств між громадським сектором і готельним бізнесом для відновлення культурної й екологічної спадщини регіонів [2].

Еко-практики, що стали нормою в готелях Західної Європи, сьогодні є не лише зразком відповідального ведення бізнесу, але й орієнтиром для відновлення українського готельного сектору.

В умовах війни українські готелі вже почали адаптувати енергоефективні й еко-раціональні моделі, що після війни можуть трансформуватися у нову систему цінностей у сфері гостинності (рис. 1).

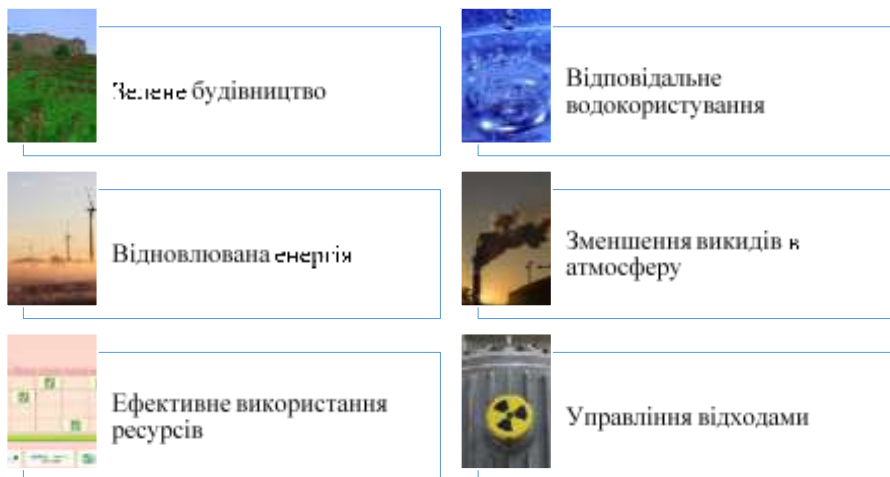

Рис. 1. Екологічні моделі у сфері гостинності

Аналіз досвіду впровадження еко-практик у готельному господарстві країн Західної Європи засвідчив високий рівень екологічної відповідальності, стратегічний підхід до управління природними ресурсами, а також системне впровадження інновацій, спрямованих на зниження негативного впливу на довкілля. Практики таких країн, як Німеччина, Швеція, Нідерланди та Франція, демонструють ефективні моделі сталого розвитку готельного бізнесу, що поєднують економічну вигоду із соціальною й екологічною відповідальністю.

Для українського туристичного ринку цей досвід є надзвичайно цінним з огляду на зростаючий попит на екологічно безпечні туристичні послуги та необхідність інтеграції принципів сталого розвитку в національну політику гостинності [4]. Запровадження подібних еко-практик в

українських готелях потребує адаптації до місцевого контексту, врахування нормативно-правової бази, рівня обізнаності персоналу та клієнтів, а також фінансових можливостей підприємств.

Однак, навіть поетапне впровадження енергоощадних технологій, систем управління відходами, водозбереження, використання екологічно сертифікованих матеріалів та впровадження концепції «зеленого маркетингу» здатне підвищити конкурентоспроможність готельних підприємств, сформувати позитивний імідж та сприяти гармонійному розвитку туристичної сфери в Україні.

Отож, впровадження екологічно орієнтованих практик у вітчизняний готельний сектор має розглядатися як складова довгострокової стратегії розвитку туризму, орієнтованої на відповідальне споживання, збереження природного середовища та створення цінності не лише для бізнесу, а й для суспільства загалом. Сталий готельний бізнес в Україні – це не лише про екологію, а й про економічну витривалість, репутацію та відновлення довіри туристів.

Список використаних джерел: 1. Банєва І.О., Величко О.В. Сучасні підходи до організації готельно-ресторанного бізнесу. *Modern Economics*. 2022. No 36. С. 6–11. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V36\(2022\)-01\\$](https://doi.org/10.31521/modecon.V36(2022)-01$) 2. Лисюк Т.В. Інноваційні підходи до забезпечення сталого розвитку готельно-ресторанного бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5733> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-97;> 3. Лисюк Т.В., Семенюк О.Ю. Сталий розвиток у сфері туризму і рекреації: інноваційні технології та екологічні підходи. *Економіка та суспільство*. 2025. № 73. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5824> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-28;> 4. Тітомир Л. А., Коротич О. М., Халілова-Чуваєва Ю. О. Екологізація готелів як напрям розвитку готельно-ресторанного бізнесу. *Економіка харчової промисловості*. 2021. Т. 13. Вип. 3. С. 88–93. URL: [https://journals.onaft.edu.ua/index.php/fie/article/view/2136/2322;](https://journals.onaft.edu.ua/index.php/fie/article/view/2136/2322) 5. Шикіна О.В. Тенденції розвитку готельної індустрії Німеччини. *Сучасний стан та перспективи*

УДК 338.486

НІКОЛАЄВА Д.К., КОЛОНТАЄВСЬКИЙ О.П.

darya.nikolaieva@kname.edu.ua, oleg.kolontaevskiy@kname.edu.ua

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова

СУТНІСТЬ, ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНИХ ГОТЕЛІВ

Відповідно до положень ДСТУ 4527:2006, молодіжний готель або хостел визначається як засіб тимчасового розміщення, що, як правило, функціонує за коридорно-блочною системою, надаючи гостям умови для приготування їжі, а також оснащений санітарно-технічними зручностями, розміщеними на поверсі або в межах блоку [2].

Молодіжні готелі орієнтовані на задоволення потреб молоді та осіб з обмеженими фінансовими можливостями. До їх характерних рис належать доступна цінова політика, гнучкі умови розміщення та сприятливе середовище для соціальної взаємодії й міжкультурної комунікації. Цей тип готельних підприємств включає хостели, бюджетні готелі, гуртожитки та інші форми, що відповідають специфіці запитів молоді.

У науковій площині молодіжні готелі розглядаються як спеціалізовані об'єкти тимчасового розміщення, орієнтовані на задоволення потреб студентів, волонтерів, фрілансерів, молодих спеціалістів та активних мандрівників. Вони можуть функціонувати у форматі хостелів, бюджетних або капсульних готелів, а також гібридних просторів.

Основні характеристики молодіжних готелів включають:

- цінову доступність, яка забезпечується раціональним використанням простору (наприклад, багатомісні номери, спільні кухні та санвузли);

Відомості про авторів

Балабанов Геннадій Васильович – доктор географічних наук, професор кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Безсмертнюк Тарас Петрович – кандидат географічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Бейдик Олександр Олексійович – доктор географічних наук, професор, член Українського географічного товариства;

Берсжная Інна Володимирівна – здобувачка 4 курсу кафедри туризму і готельної справи Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

Бик Назарій Анатолійович – здобувач 4 курсу кафедри туризму Сумського національного аграрного університету;

Герасимук Анатолій Никифорович – вчитель фізичного виховання Підманівської філії опорного закладу «Світязький ліцей»;

Гладкий Олександр Віталійович – доктор географічних наук, професор кафедри туризму та менеджменту креативних індустрій Державного торговельно-економічного університету;

Гринюк Вікторія Ігорівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри туризму, рекреації та регіонального розвитку Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу;

Даньчук Олександр Дмитрович – магістрант 1 року навчання кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Деняк Дар'я Павлівна – здобувачка 1 курсу кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Київського фахового коледжу туризму та готельного господарства;

Дулька Ольга Степанівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи Національний університет харчових технологій;

Ільїн Леонід Володимирович – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Ільїна Ольга Вікторівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Калько Андрій Дмитрович – доктор географічних наук, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Національного університету водного господарства та природокористування;

Коваленко Олександр Вікторович – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри туризму Сумського національного аграрного університету;

Колонтаєвський Олег Петрович – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму і готельної справи Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

Коротун Сергій Ігорович – кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Національного університету водного господарства та природокористування;

Кошіль Богдан Романович – здобувач 1 року навчання кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Лисюк Тетяна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Літвінова Головань Ольга Павлівна – кандидат педагогічних наук, доцент Відокремленого структурного

підрозділу «Економіко-правничий фаховий коледж Запорізького національного університету»;

Мар'юсик Артем Федорович – магістрант 1 року навчання кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Мельник Поліна Сергіївна – здобувачка 1 курсу Відокремленого структурного підрозділу «Економіко-правничий фаховий коледж Запорізького національного університету»;

Михайлик Уляна Дмитрівна – здобувачка 1 курсу Відокремленого структурного підрозділу «Економіко-правничий фаховий коледж Запорізького національного університету»;

Мініч Ірина Михайлівна – кандидат соціальних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Київського фахового коледжу туризму та готельного господарства;

Немчур Кіра Олексіївна – здобувачка 1 курсу Відокремленого структурного підрозділу «Економіко-правничий фаховий коледж Запорізького національного університету»;

Ніколаєва Дар'я Костянтинівна – здобувачка 4 курсу кафедри туризму і готельної справи Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

Оболенцева Лариса Володимирівна – докторка економічних наук, професорка, завідувачка кафедри туризму і готельного господарства Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

Онопрієнко Володимир Петрович – доктор педагогічних наук, професор кафедри туризму Сумського національного аграрного університету;

Панасюк Анастасія Юріївна – здобувачка 4 курсу кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Пилипчук Максим Миколайович – викладач-спеціаліст циклової комісії харчових технологій та готельно-ресторанної справи Фахового коледжу технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки; сервіс-менеджер рекреаційного комплексу «Рестпарк»;

Повшук Вікторія Анатоліївна – вчитель початкових класів, асистент Підманівської філії опорного закладу «Світязький ліцей»;

Подпісов Денис Сергійович – асистент кафедри туризму Національного транспортного університету;

Ріхтер Анна Олегівна – здобувачка 4 курсу кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Державного університету «Житомирська політехніка»;

Сердюк Єлизавета Ігорівна – магістрантка 1 року навчання кафедри туризму Сумського національного аграрного університету;

Соколюк Марина Олександрівна – здобувачка 4 курсу кафедри готельно-ресторанної справи Національного університету харчових технологій;

Тишук Інна Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Ткачук Леоніла Миколаївна – кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу Київського національного університету технологій та дизайну;

Трухан Антон Ігорович – здобувач 4 курсу кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Фастовець Оксана Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Хаустов Олексій Вікторович – здобувач 4 курсу кафедри туризму і готельної справи Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова.

Наукове видання

**ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ І СФЕРА ГОСТИННОСТІ
В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ
Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

МАТЕРІАЛИ

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції

(Луцьк, 15 травня 2025 року)

Підписано до друку 30.05.2025. Формат 60×84 ¹/₁₆
Ум. друк. арк. 8,25. Обл.-вид. арк. 8,2. Зам. 211. Тираж 100.
Папір офсетний. Гарнітура Times. Друк цифровий.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.

Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року

Шановні колеги!

За роки свого існування кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки утвердилася як провідний регіональний центр підготовки висококваліфікованих фахівців для сфери гостинності, туризму та рекреації. Наша кафедра активно розвиває наукову та освітню діяльність, інтегруючи сучасні тенденції, досвід європейських освітніх практик та інноваційні підходи до навчання. Підготовка здобувачів здійснюється за освітніми ступенями «Бакалавр» і «Магістр» за спеціальностями J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг» і J3 «Туризм та рекреація» у межах галузі знань J «Транспорт та послуги».

Проведення наукових конференцій, круглих столів і фахових дискусій є невід'ємною частиною нашої роботи, що сприяє формуванню академічного середовища, розвитку молодого науки, обміну досвідом та пошуку спільних рішень для актуальних викликів галузі.

Щиро дякуємо всім учасникам конференції за активну участь, змістовні доповіді та внесок у розвиток наукового дискурсу у сфері туризму, рекреації та гостинності. Віримо, що спільна праця, наукова ініціатива та прагнення до інновацій і надалі сприятимуть професійному зростанню і популяризації готельно-ресторанної та туристичної галузей України.

З повагою – колектив кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки!

